

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (u daljnjem tekstu: HAKOM) je temeljem članka 12. st. 1. t. 1. i članka 76. st. 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“, br. 73/08 i 90/11) (u daljnjem tekstu: ZEK) ovlaštena donijeti Pravilnik o prenosivosti broja kojim će se pobliže propisati način, uvjeti i postupak ostvarivanja prenosivosti broja u nepokretnoj i pokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži.

Trenutno vrijedeći Pravilnik o prenosivosti broja („Narodne novine“, br. 42/09 i 62/11) bilo je potrebno uskladiti s izmjenama ZEK-a, prilagoditi procedure kako bi se izbjegle poteškoće koje su se javljale u praksi te nomotehnički urediti, slijedom čega je izrađen novi prijedlog Pravilnika o prenosivosti broja (u daljnjem tekstu: prijedlog Pravilnika).

U prijedlogu Pravilnika bitne izmjene u odnosu na trenutno vrijedeći pravilnik izvršene su prije svega radi pojednostavljenja postupka prijenosa broja za sve sudionike, dakle i za primatelja i za davatelja broja te za krajnjeg korisnika kako bi se riješile poteškoće do kojih je dolazilo u praksi primjenom dosadašnjeg pravilnika. Također, pojedine odredbe su mijenjane iz nomotehničkih razloga u svrhu postizanja jasnoće i jednostavnosti samog teksta.

Prijedlog Pravilnika je podijeljen u četiri poglavlja:

1. Opće odredbe – odredbe kojim je propisan sadržaj prijedloga Pravilnika te pojmovi,
2. Tehnička rješenja prenosivosti broja – odredbe kojim se uređuju obveze davatelja i primatelja broja vezano uz pripremu svoje mreže za omogućavanje prijenosa broja te ispravno funkcioniranje navedene usluge,
3. Postupak prijenosa broja – odredbe koje propisuju način postupanja navedenih operatora od zaprimanja Zahtjeva za prienos broja do realizacije prijenosa broja,
4. Prijelazne i završne odredbe.

1. Opće odredbe

U odnosu na trenutno vrijedeće odredbe u ovom poglavlju nema bitnih izmjena.

2. Tehnička rješenja prenosivosti broja

Naglašavamo da su poglavlja 2. i 3. nomotehnički uređena na način da je dosadašnji članak 7. Pravilnika podijeljen na više članaka unutar navedenih poglavlja. U tom smislu, većina odredbi nije mijenjana, već samo uređena radi lakše razumljivosti, dok u nastavku opisujemo one izmjene koje predstavljaju nove obveze za operatore.

U poglavlju 2. bitna izmjena propisana je u članku 8. vezano uz usmjeravanje poziva iz nepokretne elektroničke komunikacijske mreže, kojim je propisana obveza operatora nepokretne elektroničke komunikacijske mreže u kojoj poziv započinje da ispravno usmjeri pozive upućene prema broju prenesenom u nepokretnu elektroničku komunikacijsku mrežu primjenom Upit u bazu (eng.: „*All Call Query*“) metode usmjeravanja poziva prema prenesenim brojevima. Navedena izmjena nužna je kako bi se izbjegle situacije kada se metodom Usmjeravanje u ovisnosti o otpuštanju (eng.: „*Query on release*“) ne uspije dobiti povratna informacija o tome da li je broj prema kojem se poziv usmjerava prenesen ili pak nije, a i HAKOM je također vodio računa o činjenici da se metoda usmjeravanja Upit u bazu (eng.: „*All Call Query*“) poziva prema prenesenim brojevima koristi u EU.

3. Postupak prijenosa broja

U članku 12. pojednostavljene su odredbe kojima se uređivala obvezna identifikacija podnositelja Zahtjeva za prienos broja na način da za identifikaciju istih više nije potrebno dati na uvid i račun za elektroničke komunikacijske usluge izdan od davatelja broja.

Navedena obveza bila je opterećujuća za krajnje korisnike te je za identifikaciju istih dovoljna dostava one dokumentacije kojom se može utvrditi njihov identitet. Pre-paid korisnici nisu obvezni dati na uvid osobnu iskaznicu već se identifikacija obavlja uvidom u SIM karticu i PUK broj.

U članku 13. jasnije je propisano u kojem trenutku se smatra da je zaprimljen Zahtjev za prijenos broja, s obzirom na obvezu primatelja i davatelja broja da u postupku prijena broja koriste isključivo funkcionalnosti CABP. Naime, CABP je baza podataka koja bilježi status svake transakcije tijekom postupka prijena broja te sadrži sve podatke potrebne za ispravno usmjeravanje poziva prema prenesenom broju kojima se pravovremeno ažurira LBPB.

Dugovanja podnositelja zahtjeva za prijenos broja više nisu predviđena kao razlog za odgodu ili odbijanje zahtjeva za prijenos broja. Naime, u slučaju dugovanja, operatori imaju na raspolaganju različite zakonske mogućnosti naplate istih. Nadalje, s obzirom da podnošenjem Zahtjeva za prijenos broja dolazi i do raskida ugovora s davateljem broja za one usluge koje su predmet prijena broja, što je identično situaciji u kojoj korisnik raskida ugovora bez prijena broja pri čemu dugovanje nije zapreka raskidu istog, te stoga nema razloga da se ne omogući prijenos broja, a time i raskid ugovora iz razloga postojanja dugovanja podnositelja zahtjeva.

Nadalje, preciznije su propisani slučajevi u kojima može doći do odgode prijena broja i odbijanja zahtjeva za prijenos broja te rokovi za takve slučajeve. Kao što je prethodno navedeno, dugovanja podnositelja zahtjeva za prijenos broja više nisu predviđena razlogom za odgodu ili odbijanje zahtjeva za prijenos broja. Nadalje, u slučaju prigovora na razloge odbijanja usluge prenosivosti broja ili odgode zatraženog roka za prijenos broja, propisano je da o istima operator može obavijestiti inspektora elektroničkih komunikacija (čl. 19.). Naime, ukoliko primatelj broja smatra da davatelj broja neosnovano odbija ili odgađa prijenos broja iz razloga koji nisu u skladu s odredbama predmetnog pravilnika, može nakon negativne odluke o svom prigovoru od strane davatelja broja zatražiti od inspektora utvrđivanje je li u konkretnom slučaju došlo do kršenja odredaba predmetnog pravilnika. U slučaju da inspektor utvrdi postupanje suprotno odredbama predmetnog pravilnika, odredit će davatelju broja provedbu prijena zatraženog broja u najkraćem mogućem roku.

Članak 20. sadrži odredbe kojima je regulirana realizacija prijena broja, odnosno isključenje broja iz mreže davatelja broja i uključenje broja u mrežu primatelja broja. Pri tom je jasno propisana obveza operatora da koriste funkcionalnosti CABP u navedenom postupku.

Člankom 21. propisane su naknade koje je operator davatelj obvezan isplatiti primatelju broja za slučaj da neopravdano izvan vremenskog okvira prijena broja izvrši prijenos broja. Navedena izmjena potrebna je iz razloga efikasnijeg postupka prijena broja odnosno poštivanja rokova unutar istoga. U praksi je utvrđeno da je velik broj prijena broja bilo izvan rokova propisanih pravilnikom. Kako bi se spriječile ovakve situacije i kako bi se postupak prijena broja učinio efikasnijim, Pravilnikom se predviđaju novčane kazne u slučaju neopravdanog zakašnjenja ili preuranjenog prijena broja, pri čemu novčane kazne plaća davatelj broja primatelju broja za svaki započeti dan kašnjenja/preuranjenog prijena po zahtijevanom broju (čl.21.). Navedena odredba u skladu je s člankom 30. Direktive o univerzalnim uslugama.

Članak 22. sadrži nove odredbe kojima se uređuju uvjeti i načini pružanja usluge obavještavanja o prijenu broja. Obveza obavještavanja o prijenu broja propisana je kako

za brojeve koji su preneseni u drugu pokretnu elektroničku komunikacijsku mrežu, tako i za brojeve koji su preneseni u drugu nepokretnu elektroničku komunikacijsku mrežu. Pri tome, prije uspostave poziva prema prenesenom broju operator krajnjeg korisnika koji poziva preneseni broj obavezan je kratkim zvučnim signalom navedenog krajnjeg korisnika obavijestiti da je pozvani broj prenesen u drugu mrežu. Prema tome, navedena obveza je obvezna za sve operatore krajnjeg korisnika koji poziva preneseni broj te se može isključiti samo na zahtjev krajnjeg korisnika koji poziva preneseni broj. Nadalje, obveza obavještanja o prenesenom broju putem glasovne poruke također je omogućena, ali na zahtjev korisnika. Dodatno, navedene obveze primjenjuju se i u slučajevima kada krajnji korisnik, uz zadržavanje postojećeg broja, mijenja tarifu u okviru koje je cijena poziva prema brojevima unutar iste mreže različita od cijene poziva prema brojevima unutar odabrane tarife.

Prijedlogom Pravilnika više nije propisana obveza operatora primatelja broja plaćati 40,00 kn u svrhu administrativnih troškova operatora davatelja broja vezano uz postupak prenosivosti broja. Naime, uzevši u obzir da operatori, uz slične administrativne radnje kao i u situaciji prijenosa broja, prilikom otkazivanja korištenja usluge takve radnje ne naplaćuju, HAKOM smatra kako nema razloga da se iste radnje u slučaju prijenosa broja plaćaju.

Novim obrascem iz Dodatka 2. Pravilnika pokriveni su slučajevi kada krajnji korisnik koji želi prenijeti broj želi ugovoriti i dodatne usluge koje primatelj broja mora ugovoriti na veleprodajnoj razini. U tom slučaju primatelj i davatelj broja obvezani su poštivati procedure i rokove propisane odgovarajućom Standardnom ponudom za zatraženu uslugu te moraju omogućiti istovremenu aktivaciju svih usluga koje je korisnik zatražio. U opisanoj situaciji sve usluge moraju se aktivirati istovremeno te nije moguće odgoditi prijenos broja.